

SIVISTYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 3/2002 vp

Hallituksen esitys eräiden kulttuurihallintoa koskevien valtionavustussäännösten muuttami- sesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 19 päivänä maaliskuuta 2002 lähettänyt sivistysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eräiden kulttuurihallintoa koskevien valtionavustussäännösten muuttamisesta (HE 21/2002 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Erkki Norbäck, opetusministeriö
- lainsäädäntöneuvos Arja Manner, oikeusministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan eräitä kulttuurihallintoa koskevia valtionavustussäännöksiä muutettaviksi. Uuden valtionavustuslain voimaantulon johdosta liikuntalakiin, nuorisotyölakiin, eräistä kuvataiteen tekijöille suoritettavista apurahoista annettuun lakiin, eräistä kirjailijoille ja kääntäjille suoritettavista apurahoista ja avustuksista annettuun lakiin, taiteilijaprofessorin viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annettuun lakiin, taiteen edistämisen järjestelystä annettuun lakiin ja elokuvataiteen edistämisestä annettuun

lakiin lisättäisiin valtionavustuslakia koskeva viittaussäännös. Samalla liikuntalain, nuorisotyölain ja taiteilijaprofessorin viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annetun lain eräitä valtionavustuksia koskevia säännöksiä tarkistettaisiin valtionavustuslain ja sääntelytason muutoksen johdosta. Lisäksi liikuntalakiin ehdotetaan tehtäväksi eräitä teknisiä tarkistuksia.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä seuraavin huomautuksin.

Valiokunnan huomiota on kiinnitetty siihen, että osassa lakiehdotuksia on säännökset valituskiellosta. Valituskiellot ovat hallituksen esityksessä sellaisissa laeissa, jotka koskevat nimenomaan harkinnanvaraisten apurahojen, stipendien, palkintojen ja avustusten myöntämistä yk-

sityisille henkilöille. Apurahojen ja stipendien osalta myöntäminen perustuu asianomaisen hakijan henkilökohtaiseen taiteelliseen toimintaan ja sen toiminnan ansioiden arviointiin sekä käytettävissä oleviin määrärahoihin. Kenelläkään ei ole subjektiivista oikeutta apurahan saamiseen. Sen sijaan esityksen muissa laeissa eli liikuntalaissa, nuorisotyölaissa ja elokuvataiteen edistämisestä annetussa laissa kysymys on lähinnä yleisavustuksista. Näihin lakiehdotuksiin sisältyy muutoksenhakumahdollisuus.

Perustuslakivaliokunta on valituskieltoja koskeissa lausunnoissaan katsonut, että jos etuuden saaminen riippuu kokonaan viranomaisen

harkinnasta, käytettävissä olevista määrärahoista tai esimerkiksi suunnitelmista, kysymyksessä ei yleensä voi olla kiinteydeltään tai oikeussuojan tarpeeltaankaan niin vahva oikeus, että se kuuluisi perustuslain 21 §:n 1 momentin alaan (esim. PeVL 16/2000 vp).

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sivistysvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2002

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Kaarina Dromberg /kok
jäsen. Tapio Karjalainen /sd
Tanja Karpela /kesk
Jyrki Katainen /kok
Inkeri Kerola /kesk
Timo E. Korva /kesk
Irina Krohn /vihr (osittain)

Markku Markkula /kok
Margareta Pietikäinen /r
Osmo Puhakka /kesk
Leena Rauhala /kd
Unto Valpas /vas
Pia Viitanen /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marjo Hakkila.